

Enid Blyton®

ПЕТ
ПРИЈАТЕЉА

У шкрипцу

Превела Звездана Шелмић

 Вулканчић

Београд, 2019.

Назив оригинала:

THE FAMOUS FIVE: FIVE GET INTO A FIX

by Enid Blyton

First published in Great Britain in 1958 by Hodder & Stoughton Limited

Enid Blyton ® The Famous Five ®

Enid Blyton's signature is a Registered Trademark of Hodder & Stoughton Limited

Text copyright © Hodder & Stoughton Limited, from 1997 edition

Cover illustration by Laura Ellen Anderson copyright © Hodder & Stoughton Limited

Права за српско издање © 2019 Вулкан издаваштво

Пет пријатеља у шкрипцу © 2019 Hodder & Stoughton Limited

ISBN 978-86-10-03111-9

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

Садржај

Досадан Божић	7
Полазак у Мага Глен	16
Крај путовања	25
На старој фарми	33
Могло је бити и горе!	41
Чудно мало створење	49
Поново на фарми	57
Полазак ка кућици	65
Чудна прича	73
Усред ноћи	80
Чудни догађаји	88
Напољу у планини	96
Ајли је пуна изненађења	104
И Морган је пун изненађења	112
„Шта се дешава, Тиме?“	120
Ајли се предомислила	129
„Велика, велика рупа“	137
У Старим торњевима	145
Много узбуђења	153
У срцу планине	163
Невероватна ствар	172
Све је добро што се добро сврши!	181

ПРВО ПОГЛАВЉЕ

Досадан Божић

„ДАКЛЕ, ОВАЈ БОЖИЋНИ РАСПУСТ ЈЕ НАЈГОРИ КОЈИ СМО ИКАДА ИМАЛИ“, РЕКАО ЈЕ ДИК.

„КАКВА ШТЕТА ЗА ЏОРџ, ДОШЛА ЈЕ КОД НАС ЗА БОЖИЋ – И ОНДА СМО СЕ СВИ ПРЕХЛАДИЛИ И КАШЉЕМО“, ДОДАО ЈЕ ЏУЛИЈАН.

„ДА, А СТВАРНО ЈЕ УЖАСНО КАДА МОРАШ ДА ЛЕЖИШ У КРЕВЕТУ ЗА БОЖИЋ“, ИЗЈАВИЛА ЈЕ ЏОРџ. „НАЈГОРЕ ЈЕ ШТО НИСАМ МОГЛА НИШТА ДА ЈЕДЕМ. ЗАМИСЛИ САМО, БОЖИЋ ЈЕ, А ТЕБИ СЕ БАШ НИШТА НЕ ЈЕДЕ! НИСАМ НИКАД МИСЛИЛА ДА ЋЕ МИ СЕ ТО ДЕСИТИ!“

„САМО СЕ ТИМИ НИЈЕ РАЗБОЛЕО“, ПРИМЕТИЛА ЈЕ ЕН И ПОГЛАДИЛА ГА. „СТВАРНО СИ БИО ДИВАН, ТИМЕ, ДОК СМО МОРАЛИ ДА ЛЕЖИМО. БИО СИ КОД СВАКОГА ПО МАЛО.“

„АВ!“, ОГЛАСИО СЕ ТИМИ ВРЛО ОЗБИЉНО. НИ ЊЕМУ ОВАЈ БОЖИЋ НИЈЕ БИО ЛЕП. ЧЕТВОРО ДЕЦЕ ЛЕЖАЛО ЈЕ У КРЕВЕТИМА, КАШЉУЋИ И ШМРЦАЈУЋИ – ТО ЈЕ СТВАРНО НЕЧУВЕНО!

„Е па, сад смо опет на ногама“, насмејао се Дик. „Мада ми се чини да се моје ноге још нису навикле на то!“

„О, и теби је чудно?“, упитала је Џорџ. „Ја сам већ почела да бринем што је тако!“

„Сви се исто осећамо“, закључио је Џулијан, „али сад кад смо устали, за дан или два биће сасвим другачије. Уосталом, следеће недеље се враћамо у школу и зато би нам боље било да се што пре сасвим опоравимо!“

Сви су јекнули – а онда су сви почели да кашљу. „Ово је најгори део прехладе“, гунђала је Џорџ. „Ако се насмејем – или гласно проговорим – или јекнем – одмах кашљем. Има да полудим ако ме кашаљ убрзо не прође. Ноћу не могу да спавам од кашља!“

Ен је пришла прозору. „Поново пада снег“, рекла је. „Не много, али баш је лепо. Кад само помислим да недељу дана нисмо изашли напоље! Ово је стварно грозан распуст.“

Џорџ је такође пришла прозору. Утом се пред кућом зауставио ауто и из њега је изашао здепаст, весео човек који је пожурио уз степенице ка вратима.

„Ево доктора“, рекла је Ен. „Кладим се да ће рећи да смо довољно здрави да се вратимо у школу!“

За два минута отворила су се врата и у собу је ушао доктор, а за њим Џулијанова, Дикова и Енина мама. Изгледала је уморно – никакво чудо! Старање

о четворо болесне деце и врло несрећном псу током божићних празника није било нимало лак посао!

„Ево, ту су – сви су устали из кревета!“, рекла је мама доктору. „Али делују врло утучено, зар не?“

„О, брзо ће се разведрити“, одговорио је доктор Дру. Потом је сео и погледао свако дете. „Џорџ је најслабија – није се опоравила као остали, чини ми се.“

Џорџ је поцрвенела од беса, а Дик се насмејао. „Сирота Џорџ је најслабашнија“, рекао је. „Она је имала највишу температуру, најјачи кашаљ, највише је кукала и нај...“

Шта год да је намеравао да каже, прекинуо га је највећи јастук у соби, који је љутита Џорџ бацила на њега из све снаге. Дик је зграбио јастук и бацио га назад: сви су почели да се смеју, па и Џорџ. Од тога су све четворо почели да кашљу, наравно, а доктор је поклопио уши рукама.

„Хоће ли им бити довољно добро да се врате у школу, докторе?“, упитала је забринута мајка.

„Па, хоће – биће – али прво морамо да залечимо тај кашаљ“, одговорио је доктор. Погледао је кроз прозор, у снег. „Питам се да ли... хм... вероватно није могуће, али...“

„Али шта?“, упитао је Дик, који је сместа начулио уши. „Послаћете нас у Швајцарску на скијање у планинама, докторе? Сјајно! Одлична идеја!“

Доктор се насмејао. „Не жури толико!“, рекао је. „Не, нисам мислио на Швајцарску, већ на неку планину, недалеко од мора. Негде где је свеж ваздух, али не сувише хладно – где има снега, да се можете санкати и скијати, али да не путујете тако далеко као до Швајцарске. А Швајцарска је и скупа, знаш.“

„Да, вероватно јесте“, сложио се Џулијан. „Нисмо ни мислили да ћемо ићи на зимовање у Швајцарску само зато што смо били јако прехлађени! Али морам рећи да би ми јако пријало недељу дана негде!“

„О, да!“, одушевила се Џорџ, блиставих очију. „То би сасвим надокнадило досадашњи досадни распуст! Да ли мислите да путујемо сами, докторе? То бисмо баш волели.“

„Па, не... неко би стварно морао да буде са вама“, одвратио је доктор Дру. „Али то зависи од ваших родитеља.“

„Ја мислим да је то сјајна идеја“, рекао је Џулијан. „Мама, шта ти мислиш? Сигурно једва чекаш да се мало одмориш од нас. Изгледаш преморено!“

Његова мајка се насмешила. „Па, ако је то оно што вам је потребно – кратко зимовање које ће помоћи да оздравите – онда ћемо тако и учинити. А нећу тврдити да ми неће пријати мало одмора док ви уживате на неком другом месту! Разговараћу са татом.“

„Ав!“, додао је Тими, упитно гледајући доктора и чулећи уши.

„Каже да би и њему пријало да отпутује одмор“, објаснила је Џорџ. „Пита може ли и он са нама.“

„Ходи да ти погледам језик, Тими, и дај шапу да пипнем је ли сувише врућа“, озбиљно је на то рекао доктор Дру. Пружио је руку, а Тими му је послушно дао шапу.

Четворо деце се насмејало – и одмах су почели да кашљу. Како су само кашљали! Доктор је одмахивао главом. „Каква бука! Није требало да вас засмејавам. Сада идем и нећу више долазити до пред ваш полазак у школу. Ваша мајка ће ме обавестити кад се тај дан приближи. До тада, довиђења – и лепо се проведите, куда год одете!“

„Хоћемо!“, одговорио је Џулијан. „И хвала што сте пазили на нас. Послаћемо вам разгледницу када оздравимо!“

Чим је доктор Дру отишао, почело је саветовање. „Можемо да одемо некуда, зар не, мама?“, упитао је Дик жељно. „Што пре то боље! Сигурно си преморена од нашег кашљања, дању и ноћу!“

„Да. Мислим да морате отићи некуда на неколико дана“, сложила се мајка. „Али питање куда. Могли бисте да пређете код Џорџ, наравно, у Киринску кућицу... али то није високо... А осим тога, њен тата се сигурно не би радовао да му кашљање одзвања кућом!“

„Не би. Одмах би се наљутио“, закључила је Џорџ.
„Нагло би отворио врата радне собе, ушао у нашу собу
и викнуо 'Ко прави ту'...“

Али кад је почела да виче, Џорџ се закашљала – и то
је био крај њене глуме! „Добро, Џорџ, доста је“, рекла
јој је нежно стрина. „Хајде иди и попиј мало воде.“

Много се разговарало о томе куда би могли да оду, а
док су причали, снег је наставио да пада. Дик је при-
шао прозору и обрадовао се. „Кад бисмо само могли да
нађемо место високо у планини, како је рекао доктор,
где бисмо могли да се санкамо и скијамо. Ох, осећам
се боље чим помислим на то. Надам се да ће снег па-
дати и даље.“

„Можда бисмо могли да телефонирамо путничкој
агенцији и видимо имају ли у понуди нешто пристој-
но“, предложила је његова мама. „Можда летњи камп
у планини – сада би био празан, а ви бисте могли да
бирате бунгалов или собу.“

Међутим, телефонирање није уродило плодом.
„Не“, одговорили су у агенцији. „Извините, али не-
мамо ништа слично. Летњи кампови су сад затво-
рени. И не, не знамо да у овој земљи постоје зимски
кампови.“

А онда, како то често бива, проблем је изненада
решио неко на кога нису ни помислили... Џенкинс,
стари баштован! Тога дана није имао посла осим да

очисти стазу од снега. Видео је децу како га гледају кроз прозор, насмешио се и пришао ближе.

„Како сте?“, довикнуо је. „Хоћете ли јабука? Сад су дивно сазреле, оне последње јесење. Ваша мама је рекла да не желите јабуке – или крушке – али сад сте се можда предомислили.“

„Да! Јесмо!“, узвикнуо је Џулијан, не усуђујући се да отвори прозор јер се плашио да ће мајка ући у собу и наљутити се ако га затекне нагнутог напоље, у хладноћу. „Донесите их унутра, Џенкинсе. Дођите да разговарамо!“

И тако је стари Џенкинс дошао, носећи котарицу пуну зрелих жутих јабука и облих, жућкастих крушка.

„Па како сте сада?“, упитао је својим необичним велшким нагласком, јер је потицао са велшких планина. „Богме сте бледи, а и мршави. Ах, вама треба фџини велшки планински ваздух!“

Насмешио се док је ишао наоколо и сваком пружао корпу. Деца су се послужила воћем.

„Планински ваздух – и доктор нам је то препоручио!“, рекао је Џулијан и загризао сочну крушку. „Претпостављам да не знате неко место где бисмо могли да одемо, Џенкинсе?“

„Е па, моја тетка издаје собе преко лета!“, рекао је Џенкинс. „И баш добро кува, тетка Глинис. Али не знам да ли би то радила и преко зиме, сад кад има

толико снега. Њена фарма је у планини, а падина се спушта од ње све до мора. То је лети дивно место – али сада нема ничег осим снега.“

„Па то је управо оно што нам треба!“ одушевила се Ен. „Зар не, Џу? Хајде да позовемо маму. Мама! Мама, где си?“

Мама је журно дошла, забринута да је можда неком од деце поново лоше. Веома се изненадила кад је видела старог Џенкинса – а још више кад је четворо деце почело да углас препричава шта им је он управо рекао. Тими се придружио лавезом, а Џенкинс је стајао и окретао у рукама стару капу, прилично збуњен.

Од узбуђења су и Џулијан и Дик почели јако да кашљу. „Слушајте добро“, рекла им је мајка строго, „идите правац на спрат и попијте сируп против кашља. Ја ћу причати са Џенкинсом и сазнати о чему се тачно ради. Не – не прекидај ме, Дик. Идите!“

Сви су послушали и оставили мајку да разговара са збуњеним баштованом. „Дођавола и кашаљ!“, гунђао је Дик, сипајући сируп у кашику. „Уф. Надам се да ће мама успети нешто да се договори са Џенкинсовом тетком. Ако не одем некуда да се ослободим овог кашља, има да полудим – тотално да полудим!“

„Кладим се да ћемо ићи код његове тетке“, рекао је Џулијан. „То јест, ако буде пристала да нас прими.“

То је једна од оних идеја које се просто изненада уклопе – зар не?“

И имао је право. Стварно се све уклопило. Њихова мајка се упознала са Џенкинсовом тетком тог пролећа, кад је она дошла у посету рођацима па ју је Џенкинс довео да је упозна са послодавцима. И тако су Дик и Џулијан, кад су поново сишли у приземље, чули добре вести.

„Телефонирала сам Џенкинсовој тетци, старој госпођи Џоунс“, рекла им је мајка. „Пристала је да вас прими – тако да можете поћи за дан или два – и ви и ваш кашаљ!“

ДРУГО ПОГЛАВЉЕ

Полазак у Маја Глен

УБРЗО ЈЕ СВЕ БИЛО ДОГОВОРЕНО. Стара госпођа Џоунс, чији глас је допирао изванредно јасно упркос међуградском позиву, радо је пристала да прими четворо деце.

„Да, разумем. Ох, кашаљ ће им проћи већ првог дана, не брините ништа. А како је мој нећак, Ајвор Џенкинс?“

„Мама! Реци јој да ћемо довести и пса“, подсетио ју је Џулијан полугласно. Џорџ је већ увелико махала рукама, показујући прво Тимија па телефон, где је њена стрина стрпљиво слушала причу госпође Џоунс.

„Ох, овај... госпођо Џоунс... доћи ће и пас!“, рекла је најзад. „Шта, ви их имате седам? Благих боже! Ох, због оваца, па наравно...“

„Седам паса, Тими!“, поновила је Џорџ тихо Тимију, који је сместа почео да маше репом. „Замисли само! Седам! Проводићеш се као никад у животу!“

„Пст!“, опоменуо ју је Џулијан, јер је приметио да његова мама значајно гледа у Џорџ. Било му је веома мило што се ово неочекивано путовање тако брзо организује. Као и остали, прилично се досађивао и постајао је нерасположен. Биће дивно отпутовати. Питао се где су тачно склоњене скије.

Сви су се орасположили чим је све договорено. Распуст се наставља! Нема излежавања по кући у жељи да се нешто деси! Тими ће коначно моћи да иде у дуге шетње. Пет пријатеља ће поново бити сами, баш као што највише воле.

Џенкинс им је био од велике помоћи у потрази за санкама и скијама. Донео их је у кућу да их деца провере и очисте. Најзад нешто узбудљиво да се ради! Од напора су, наравно, кашљали, али сада им то више није сметало.

„Само још два дана – па полазимо!“, радовао се Дик. „Да ли да понесемо и клизаљке, шта мислите?“

„Не, Џенкинс каже да на фарми нема места за клизање“, одговорила је Џорџ. „Питала сам га. Јао, погледајте ону планину вунене одеће коју је ваша мама управо унела. Као да се спремамо на Северни пол!“

„Јао, мама! Ако све то обучемо, нећемо моћи да се скијамо!“, насмејао се Џулијан. „Јао, гледајте – шест шалова! Чак и ако је један за Тимија, један је вишак!“

„Шалови могу да се поквасе“, упозорила га је мајка. „Није важно што носите много одеће – путујете аутомобилом и може све да се спакује.“

„Понећу и двоглед“, сетио се Дик. „Никад се не зна кад може бити од користи. Џорџ, надам се да ће се Тими спријатељити са псима на фарми. Било би грозно ако крену да се свађају – а понекад уме да буде груб према другим псима, као што знаш, поготово ако ми почнемо да их мазимо!“

„Тими ће се понашати савршено“, сматрала је Џорџ. „И нема потребе да мазимо друге псе ако имамо Тимија.“

„Добро, добро“, сложио се Дик, а Џорџ је замахнула на њега крпом којом је гланцала скије. Да, ствари се очито враћају у нормалу!

Када је дошло време да се крене на пут, деца су се осећала много боље – иако су и даље много кашљала! „Надам се да ће вам кашаљ проћи пре него што се вратите, Џулијане“, забринута је рекла мајка. „Брине ме кад га слушам, дању и ноћу!“

„Сирота мама – стварно смо те намучили“, насмешио се Џулијан и загрлио је. „Била си дивна. Сигурно ћеш одахнути када коначно одемо!“

Напокон је дошао и ауто, све до куће. Био је изнајмљен и, срећом, веома велик, јер је пртљаг који су деца носила стварно био огроман! Возач је био весео човек, па је заједно са Џенкинсом убрзо утоварио све

кофере, санке, скије и остало – нешто у пртљажник, а нешто на кров.

„Ето!“, рекао је возач коначно. „Све је зачас обављено. Лепо ћемо рано кренути, и стићи ћемо у Мага Глен пре мрака.“

„Спремни смо за полазак!“, рекао је Џулијан, а човек је климнуо главом и насмешио се, па је сео за волан. Дик је сео крај њега, а остало троје позади, са Тимијем код ногу. Неће тамо дуго остати! Он је волео да гледа кроз прозор исто колико и деца!

Сви су одахнули од олакшања кад је ауто пошао. Коначно су кренули! Џенкинс је стајао на капији и махао им.

„Поздравите моју тетку!“, довикнуо је и затворио капију.

Возач се показао као веома причљив. Брзо је сазнао како им је бедно почео распуст и колико једва чекају ово неочекивано зимовање пред повратак у школу. Заузврат им је испричао све о себи и својој породици – а пошто је имао једанаесторо браће и сестара, та прича је потрајала добар део путовања!

После неког времена зауставили су се да ручају, а деца су осетила глад по први пут откако су се разболела.

„Гле ти то – могу да осетим укус сендвича!“, изненадила се Џорџ. „А ти, Ен?“

„Да, немају укус на картон, као све што смо јели у последње време“, радовала се Ен. „Тими, нећеш више добијати толико залогајчића, сад кад нам се вратио апетит!“

„Био нам је одлична корпа за отпатке док смо били болесни, зар не?“, рекао је Дик. „Просто је прождирио све што ми нисмо могли. Уф, она барена риба! Имала је укус као мокар џемпер!“

Сви су се насмејали – а од тога су поново почели да кашљу. Возач је то слушао и одмахивао главом. „Богме гадан кашаљ!“, рекао је. „Подсетио ме је на оно кад смо сви у породици добили велики кашаљ – свих дванаесторо. Ала смо кашљали, звучали смо као сирене за узбуну!“

На то су се деца поново засмејала, и поново закашљала. Али некако им то више није сметало – свакако ће престати да кашљу, чим стигну на село и почну да трче и скачу и скијају се.

Пут је био дуг. После јела деца су заспала у ауту, а возач се насмешио кад је видео како им се климају главе. Само је Тими остао будан, па се опрезно попео између Џорџ и прозора. Било му је жао што је прозор затворен па није могао да гурне њушку напоље на ветар.

Зауоставили су се да попију чај у малој чајџиници у селу. „Протегните мало ноге“, посаветовао их је возач, излазећи. „Ја свакако хоћу. Гледајте – идем у ону кафану тамо преко. Тамо су ми пријатељи, па ћемо мало